

"No fem una policia contra una altra"

Xavier Pomés i Abella és conseller del Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya des del febrer del 1995. Aquest metge anestesiòleg té entre mans un dels projectes més complicats de l'actual govern català: el desplegament dels Mossos d'Esquadra.

JORDI PLAY

"Part dels ciutadans de Catalunya tenien una bona acceptació de la figura de la Guàrdia Civil com a cos que prestava una vigilància i també una atenció."

Sembla que els Mossos es desplegaran primer a les comarques de Barcelona, en lloc de començar per les de Tarragona com es deia fins ara...

—L'abordatge de la regió primera planteja tota una sèrie de qüestions. El model de servei també s'haurà d'emmarcar dins de les estructures generals del cos de Mossos d'Esquadra, encara que amb unes característiques especials, perquè en aquestes grans àrees metropolitanes, per qüestions de densitat, hi ha problemes socials i delinqüencials diferents dels de les zones més rurals. A més, la coordinació i la interacció que caldrà establir amb les policies locals obligarà a estudiar protocols de col·laboració diferents. Això és el que estudiem ara: com articular-ho tot.

—*És a dir, que el fet que primer es despleguen a les comarques de Barcelona...*

—Si consideréssim que al 2001 no podem donar prou garanties per fer això, aleshores ens parariem una miqueta. El govern de la Generalitat ha d'assumir la responsabilitat política d'afrontar els problemes importants de Catalunya, que en matèria de seguretat es concentren en les zones de més densitat de població, on viuen quatre dels sis milions d'habitants de Catalunya. Imaginem que el 2003 hi hagi un problema d'inseguretat ciutadana o una onada de robatoris a Cornellà o a l'Hospitalet o a Rubí; el govern de la Generalitat no pot excusar-se dient que està fent el desplegament a la Terra Alta. Hem d'assumir aquesta responsabilitat i una prioritat és aquesta àrea urbana.

—*Per abordar un desplegament com el de les comarques de Barcelona cal molta gent. Hi haurà prou mossos?*

—Depèn de la velocitat amb la qual vulguis establir-te en aquesta regió. Creiem que s'ha d'anar fent de mica en mica. La nostra capacitat de formar mossos... ja ho veurem. A més, és evident que els que aniran primer a aquesta regió seran mossos amb sis, set o vuit anys en el cos. Per això dic que a Barcelona inaugurarem la central l'any 2005 o 2006.

—*Quin serà el paper de la policia local en aquest desplegament?*

—També serà important. Permetran coordinar i valorar la necessitat d'efectius. No es tracta d'incorporar-ne als mossos, sinó de fer el que diu el Parlament, que po-

licia de Catalunya són els mossos i les policies locals.

—*I la Policia Nacional?*

—Des que vaig entrar com a director general, el setembre del 1993, sempre hi ha hagut qui diu que “entraran 500 policies nacionals de cop”. Escolti'm, no hi ha hagut mai entrades massives. No pot ser pel conjunt de l'organització. Si hi ha 750 persones per any, amb un cos que creix de un 20% o un 25% de gent anualment, i això ja crea problemes d'organització, com vols que encara incorporem allaus de més gent? S'ha de fer seqüencialment.

—*Fa unes setmanes es publicà que diversos policies nacionals havien estat fitxats pels mossos ...*

—Punt 1: Els Mossos d'Esquadra no són el Barça i, per tant, no fitxem. La llei de policia de la Generalitat de 1994 diu que a partir de la fase d'inspectors, comissaris i subcomissaris, la llei reserva un 50% de places per a promoció interna i un altre 50%, de concurs lliure. En aquestes segones s'hi pot presentar gent del mateix cos —que no tenen prou temps de permanència en un càrrec per poder accedir a un altre—, o gent externa. En aquell concurs per a vuit places d'inspector, per a les quatre de concurs lliure, s'hi han presentat sis o set policies nacionals, un guàrdia civil, policies locals i gent que no té res a veure amb cossos policíacs, però que s'hi pot presentar. Alguna d'aquestes persones pot entrar però no es pot dir que hi ha una política deliberada de fitxatges. No estem fent una policia endogàmica i tancada. Estem fent un cos professional.

—*El desplegament s'ha accelerat en els darrers anys. Com és que es va trigar prop de deu anys a posar en marxa el desplegament dels mossos?*

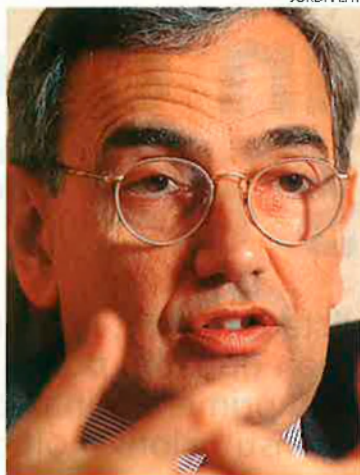
—Ha anat a una velocitat diferent. Del 1993 cap aquí s'ha accelerat, però és això que deia el president Pujol en la conferència d'ESADE sobre la tenacitat i la constància per a tirar endavant les coses. I parlava també de la policia. Això era una reivindicació política, que es va anar fent realitat en funció de la conjuntura política. Quan hi va haver una conjuntura òbviament més favorable, quan el PSOE va perdre la majoria absoluta el 1993, va començar la negociació que ara s'ha pogut mantenir.

—*Si el PP obté majoria absoluta a Madrid, és possible que s'alenteixi el ritme de desplegament?*

—No, per una raó concreta. El debat de policia autònoma sí, policia autònoma no, ja ha quedat obsolet perquè tothom accepta que Catalunya té unes competències i té la facultat d'exercir la creació d'una policia autònoma. No crec que hi hagi cap polític que vulgui alentir projectes anteriors. Com tampoc crec que ningú vulgui discutir les competències en matèria de sanitat a Catalunya.

—*Canviant de tema, a què atribueix que la premsa publicui tantes notícies crítiques sobre els mossos?*

—També es publiquen coses d'altres cossos policí-

JORDI PLAY

acs. Diria que això respon a la novetat. També hi ha un cert nivell més elevat d'exigència per part del ciutadà, que vol que el servei de policia funcioni correctament. Després, quan llegeixes moltes de les demandes i queixes, veus que en els jutjats no prosperen perquè no hi ha hagut una actuació negligent. El que passa és que el ciutadà ha percebut en el mossos una actitud que no s'adiu amb les seves expectatives. Hem de treballar perquè aquestes actituds vagin casant amb les expectatives del ciutadà. Però no crec que hi hagi cap campanya per desprestigiar els mossos.

—*Com és que en trànsit s'han inclòs guàrdies civils i no s'ha fet el mateix en d'altres seccions?*

—Trànsit és una secció amb unes característiques molt especials. Vam veure que els ciutadans de Catalunya acceptaven de bon grat la figura de la Guàrdia Civil com a cos que prestava una vigilància i també una atenció. També vam veure que molts d'aquests guàrdies civils, sobretot de l'àrea de trànsit, viuen a Catalunya des de fa molts anys, s'han establert, són gent catalana i tenen els fills aquí. Aquesta gent aporta una experiència professional que veiem que és vàlida, que és bona i que és positiva, i a més estan arrelats aquí. Per tant si volen es poden integrar al cos.

Això es pot extrapolar al conjunt de la seguretat ciutadana i de l'ordre públic? Em sembla que són qüestions diferents. No tot es pot encabir en una àrea específica, perquè avui pots estar en investigació, demà passar a seguretat ciutadana i demà passat a drogues o a menors. Trànsit sí que és un àmbit molt específic.

—*Sectors nacionalistes critiquen un cert acompliment envers els cossos de seguretat de l'estat pel fet que ajuntaments de CiU han fet homenatges a la Guàrdia Civil quan s'ha retirat, però no s'han fet gaires celebracions quan han arribat els mossos...*

—Quant a això, el president Pujol també ho ha dit algunes vegades, penso que nosaltres fem el desplegament dels Mossos d'Esquadra per una única raó: aplicar allò que reconeix l'Estatut. Dins de la capacitat d'autogovern creem una policia. Aquest és el principi bàsic. Per tant els mossos no substitueixen uns cossos policíacs que ho fan malament, que no detenen assassins o atracadors. L'objectiu del desplegament és aixecar el sostre de l'autogovern exercint la responsabilitat en matèria de seguretat. Dit això, entenc perfectament que quan en un poble tanca la caserna de la Guàrdia Civil, l'alcalde els hi doni les gràcies. Aquests senyors han estat allà i han atès correctament les necessitats del poble, han fet un servei. Potser de vegades no els ho han explicat bé i es pensen que han de marxar perquè no ho han fet bé. Nosaltres no fem una policia contrària a l'altra sinó que fem un exercici d'autoritat i de responsabilitat.

Enric Rimbau

"Els Mossos d'Esquadra no són el Barça i, per tant, no fitxem."